

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від 21 червня 2024 р. № 761
Київ

Про затвердження Порядку використання коштів державного фонду декарбонізації та енергоефективної трансформації

Відповідно до частини сьомої статті 20 та частини четвертої статті 24⁶ Бюджетного кодексу України Кабінет Міністрів України **постановляє**:

Затвердити Порядок використання коштів державного фонду декарбонізації та енергоефективної трансформації, що додається.

Прем'єр-міністр України

Д. ШМИГАЛЬ

Інд. 67

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 21 червня 2024 р. № 761

ПОРЯДОК

використання коштів державного фонду декарбонізації та енергоефективної трансформації

1. Цей Порядок визначає механізм використання коштів, передбачених у державному бюджеті за бюджетною програмою “Державний фонд декарбонізації та енергоефективної трансформації” (далі - бюджетні кошти).
2. Головним розпорядником бюджетних коштів та відповідальним виконавцем бюджетної програми є Мінінфраструктури.
Розпорядником бюджетних коштів нижчого рівня є Держенергоефективності.
3. Бюджетні кошти спрямовуються за такими напрямками:

1) фінансове забезпечення заходів та державних цільових програм у сфері енергоефективності, збільшення використання відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива і скорочення обсягу викидів вуглецю;

2) фінансове забезпечення компенсації, відшкодування, здешевлення зобов'язань фізичних та юридичних осіб за кредитними договорами, які укладені для здійснення енергоефективних заходів, впровадження енергосервісу, збільшення використання відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива і скорочення обсягу викидів вуглецю;

3) виконання боргових зобов'язань за запозиченнями, отриманими державою для реалізації інвестиційних проектів у сфері енергоефективності, збільшення використання відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива і скорочення обсягу викидів вуглецю.

4. Мінінфраструктури за пропозицією Держенергоефективності у межах бюджетних призначень здійснює розподіл бюджетних коштів, сформованих за рахунок джерел, визначених [пунктом 1](#) частини другої статті 24⁶ Бюджетного кодексу України, відповідно до закону про Державний бюджет України на відповідний рік з урахуванням фактичних надходжень до Державного фонду декарбонізації та енергоефективної трансформації (далі - Фонд):

1) у першу чергу на виконання бюджетних зобов'язань минулих років, що були узяті на облік органами Казначейства за напрямками, визначеними [підпунктами 1 і 2](#) пункту 3 цього Порядку;

2) не менше 50 відсотків залишку обсягів бюджетних коштів, визначеного після вирахування передбачених [підпунктом 1](#) цього пункту обсягів, спрямовується головним розпорядником за напрямками, визначеними [підпунктом 1](#) пункту 3 цього Порядку;

3) залишок обсягів бюджетних коштів, визначений після вирахування передбачених [підпунктами 1 і 2](#) цього пункту обсягів, спрямовується головним розпорядником за напрямками, визначеними [підпунктами 2 і 3](#) пункту 3 цього Порядку.

5. Бюджетні кошти, сформовані за рахунок джерел, визначених [пунктом 2](#) частини другої статті 24⁶ Бюджетного кодексу України, використовуються згідно з вимогами відповідних міжнародних договорів України.

6. Бюджетні кошти, сформовані за рахунок джерел, визначених [пунктом 3](#) частини другої статті 24⁶ Бюджетного кодексу України, розподіляються пропорційно відповідно до [пункту 4](#) цього Порядку.

7. Фінансове забезпечення інших заходів (крім державних цільових програм), передбачених [підпунктом 1](#) пункту 3 цього Порядку, здійснюється шляхом надання державної фінансової підтримки її одержувачам для здійснення заходів у сфері енергоефективності, збільшення використання відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива і скорочення обсягу викидів вуглецю (далі - державна підтримка) відповідно до [Умов](#), які визначаються згідно з додатком 1.

Бюджетні кошти за напрямом, визначеним цим пунктом, спрямовуються на надання державної підтримки шляхом формування статутного капіталу акціонерного товариства "Фонд декарбонізації України" (код згідно з ЄДРПОУ 38519070) (далі - товариство) та використовуються виключно для кредитування заходів у сфері енергоефективності, збільшення використання відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива і скорочення обсягу викидів вуглецю.

Суми отриманих від одержувачів державної підтримки кредитних платежів використовуються товариством згідно із затвердженим фінансовим планом.

8. Перерахування бюджетних коштів товариству здійснюється Держенергоефективності в межах обсягу відкритих асигнувань на рахунок, відкритий в органі Казначейства.

Товариство до 10 числа місяця, що настає за звітним періодом, подає Держенергоефективності інформацію про використання бюджетних коштів.

9. Фінансове забезпечення компенсації, відшкодування, здешевлення зобов'язань фізичних та юридичних осіб за кредитними договорами, які укладені для здійснення енергоефективних заходів та енергосервісу, збільшення використання відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива і скорочення обсягу викидів вуглецю, здійснюється шляхом здешевлення вартості зобов'язань за кредитними договорами, які укладені з уповноваженими банківськими установами у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі (далі - уповноважені банки).

Умови здешевлення вартості зобов'язань за кредитними договорами, які укладені для здійснення енергоефективних заходів та енергосервісу, збільшення використання відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива і скорочення обсягу викидів вуглецю, визначаються згідно з додатком 2.

Бюджетні кошти за напрямом, визначеним цим пунктом, спрямовуються Держенергоефективності (відповідно до затвердженого обсягу асигнувань) уповноваженим банкам для здешевлення вартості кредитів відповідно до умов договорів про співробітництво, укладених між Держенергоефективності та уповноваженими банками.

Бюджетні кошти, визначені цим пунктом, розподіляються відповідно до договорів про співробітництво, укладених між Держенергоефективності та уповноваженими банками.

Розподіл бюджетних коштів є невід'ємним додатком до договорів про співробітництво. Держенергоефективності з урахуванням динаміки зміни обсягів здешевлення кредитів має право в односторонньому порядку вносити зміни до розподілу бюджетних коштів. Про здійснення такого розподілу Держенергоефективності інформує головного розпорядника бюджетних коштів та уповноважені банки не пізніше ніж за три робочих дні до початку місяця, в якому вносяться зміни.

Реєстрація бюджетних та бюджетних фінансових зобов'язань в органі Казначейства здійснюється на підставі наданих Держенергоефективності реєстрів, отриманих від уповноважених банків.

Перерахування бюджетних коштів для здешевлення вартості кредиту здійснюється на підставі поданих Держенергоефективності платіжних документів з реєстраційного рахунка Держенергоефективності, відкритого в органі Казначейства, на рахунки відповідних уповноважених банків. Уповноважені банки здійснюють перерахування коштів позичальникам протягом двох робочих днів з дня їх зарахування на рахунки уповноважених банків.

Уповноважені банки до 15 числа місяця, що настає за звітним періодом, подають Держенергоефективності інформацію про використання бюджетних коштів.

10. Використання бюджетних коштів для здійснення заходів, передбачених підпунктом 3 пункту 3 цього Порядку, здійснюється відповідно до умов запозичень, отриманих державою для реалізації інвестиційних проектів у сфері енергоефективності, збільшення використання відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива і скорочення обсягу викидів вуглецю.

11. Бюджетні кошти, що сформовані за рахунок інших надходжень, визначених законом про Державний бюджет України, використовуються згідно з вимогами закону про Державний бюджет України на відповідний рік.

12. Закупівля товарів, робіт і послуг за рахунок бюджетних коштів здійснюється в установленому законом порядку.

Попередня оплата товарів, робіт і послуг здійснюється в установленому бюджетним законодавством порядку.

13. Відображення у первинному та бухгалтерському обліку інформації про отримані (створені) оборотні і необоротні активи, відкриття та закриття рахунків, реєстрація, облік бюджетних зобов'язань в органах Казначейства та операції, пов'язані з використанням бюджетних коштів, проводяться в установленому законодавством порядку.

14. Держенергоефективності щокварталу не пізніше 20 числа місяця, що настає за звітним періодом, складає та подає Мінінфраструктури звіт про використання бюджетних коштів, зокрема, у розрізі напрямів, обсягів видатків державного бюджету із зазначенням вартості проектів (робіт), строків їх реалізації, кредитних умов, ефекту від здійснення енергоефективних заходів.

Мінінфраструктури щокварталу не пізніше 25 числа місяця, що настає за звітним періодом, складає та подає Мінфіну звіт про використання бюджетних коштів, зокрема, у розрізі напрямів, обсягів видатків державного бюджету, із зазначенням вартості проектів (робіт), строків їх реалізації, кредитних умов, ефекту від здійснення енергоефективних заходів.

15. Складення та подання фінансової і бюджетної звітності про використання бюджетних коштів, а також контроль за їх цільовим та ефективним витрачанням здійснюються в установленому законодавством порядку.

16. Інформаційна взаємодія між відповідальним виконавцем бюджетної програми, розпорядником бюджетних коштів нижчого рівня, уповноваженими банками та виконавцями заходів, визначених підпунктами 1 і 2 пункту 3 цього Порядку, здійснюється за допомогою системи електронної взаємодії органів виконавчої влади та електронної комунікаційної системи, визначеної Мінінфраструктури.

Додаток 1
до Порядку

УМОВИ
надання фінансової державної підтримки для реалізації
заходів у сфері енергоефективності, збільшення
використання відновлюваних джерел енергії та
альтернативних видів палива і скорочення обсягу
викидів вуглецю

1. Ці Умови визначають механізм надання акціонерним товариством “Фонд декарбонізації України” (код згідно з ЄДРПОУ 38519070) (далі - товариство), фінансової

державної підтримки кандидатам для реалізації ними заходів у сфері енергоефективності, збільшення використання відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива і скорочення обсягу викидів вуглецю (далі - державна підтримка).

2. Державна підтримка відповідно до цих Умов надається товариством шляхом кредитування енергоефективних заходів.

3. У цих Умовах терміни вживаються у такому значенні:

1) генеральна угода - договір, що визначає порядок взаємодії між товариством та уповноваженим суб'єктом під час надання йому кредитів, оформлення кредитів від імені та за рахунок Товариства, рефінансування та обслуговування кредитів, наданих ними відповідно до цих Умов.

У генеральній угоді визначаються умови, за яких уповноважений суб'єкт отримує кредит*, графік використання кредиту, порядок оформлення кредитів, порядок здійснення контролю за цільовим використанням коштів та проведення претензійно-позовної роботи*, наданих уповноваженому суб'єкту, умови та процедура викупу прав вимоги, порядок передачі на обслуговування кредитів та розмір винагороди за таке обслуговування, проведення розрахунків та звіряння заборгованості з кредиторами, обміну з ними інформацією про нарахування та сплату за кредитами, інші питання;

2) добровільна угода з енергоефективності (декарбонізації) - договір, укладений між Держенергоефективності та кандидатом, який отримує державну підтримку згідно з цими Умовами, про досягнення визначених договором показників енергоефективності та скорочення обсягу викидів вуглецю в результаті здійснення таким кандидатом енергоефективних заходів, впровадження енергосервісу, збільшення використання відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива і скорочення обсягу викидів вуглецю;

3) кандидат - фізична особа - підприємець, зареєстрована в установленому законом порядку; юридична особа, кінцеві бенефіціарні власники (контролери) якої є фізичними особами - резидентами України; підприємство державної або комунальної форми власності; орган місцевого самоврядування, які претендують на отримання державної підтримки відповідно до цих Умов;

4) кредитор - товариство або уповноважений суб'єкт, з яким товариством укладено генеральну угоду та який відповідає критеріям, визначеним цими Умовами;

5) кредитування енергоефективних заходів - механізм надання товариством або уповноваженим суб'єктом коштів позичальнику у розмірі та на умовах, установлених цими Умовами і кредитним договором для фінансування витрат, пов'язаних із здійсненням енергоефективних заходів, впровадження енергосервісу, збільшення використання відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива і скорочення обсягу викидів вуглецю;

6) позичальник - кандидат, який отримує кредитування енергоефективних заходів на умовах, визначених кредитним договором, та відповідає вимогам, установленим цими Умовами;

7) уповноважений суб'єкт - банк, спеціалізована фінансова установа, з якими товариством укладено генеральну угоду.

4. Для отримання державної підтримки відповідно до цих Умов кандидат повинен відповідати таким критеріям:

1) не бути особою, учасником (акціонером) або кінцевим бенефіціаром якої є громадяни держави, визнаної Україною державою-агресором або державою-окупантом,

та/або особою, яка належить або належала до терористичних організацій, юридичною особою, в якій особа, яка належить або належала до терористичної організації, виступає учасником (акціонером, членом) або кінцевим бенефіціаром;

2) бути зареєстрованим та провадити діяльність не менше ніж один рік на території України (крім територій активних бойових дій та тимчасово окупованих Російською Федерацією територій, включених до [переліку територій, на яких ведуться \(велися\) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією](#), затвердженого наказом Міністерства Реінтеграції від 22 грудня 2022 р. № 309, для яких не визначена дата завершення бойових дій або тимчасової окупації).

5. Перевірку кандидатів на відповідність вимогам, зазначеним у [пункті 4](#) цих Умов, проводить товариство або уповноважені суб'єкти.

6. Оцінка проектів для надання державної підтримки здійснюється комісією, утвореною Держенергоефективності (далі - комісія).

Комісію очолює Голова Держенергоефективності. До складу комісії можуть залучатися представники міністерств, інших центральних органів виконавчої влади та міжнародних організацій.

Формою роботи комісії є засідання, які проводяться не рідше ніж один раз на місяць, за умови подання товариством проектів для розгляду.

Засідання комісії є правоможним, якщо в ньому беруть участь більш як половина її членів.

Члени комісії зобов'язані дотримуватися вимог, передбачених [частиною другою](#) статті 35¹ Закону України "Про запобігання корупції".

7. Для розгляду проектів кандидати подають товариству заявки за визначеними Держенергоефективності формами, до яких додаються:

опис проекту;

звіт про проведений енергетичний аудит об'єкта (будівлі, технічного об'єкта, технологічного етапу, вузла та/або процесу), на якому заплановано здійснення енергоефективних заходів, та/або висновок служби енергетичного менеджменту суб'єкта господарювання щодо необхідності запровадження енергоефективних заходів, та/або сертифікат енергетичної ефективності будівлі;

перелік енергоефективних заходів (із зазначенням характеристик необхідних техніки, устаткування, обладнання, матеріалів), для здійснення яких планується отримання державної підтримки, та сертифікат про походження обладнання з України (за наявності).

Товариство приймає заявки кандидатів, перевіряє їх стосовно дотримання вимог [пункту 7](#) цих Умов та відповідності внутрішнім правилам кредитування товариства, готує матеріали для розгляду заявок кандидатів комісією та передає їх на розгляд комісії.

8. Комісія на своєму засіданні надає оцінку поданим проектам, які розподіляються за категоріями. До категорії проектів з підвищення енергоефективності виробничого процесу (надання послуг) або його частини належать проекти відповідно до таких критеріїв:

1) зниження енергоємності виробництва (технічного об'єкта, технологічного етапу, вузла та/або процесу виробництва) одиниці відповідної продукції (надання послуг) порівняно з показниками, що діяли:

на 35 відсотків і більше - 4 бали;

від 25 до 35 відсотків - 3 бали;

від 20 до 25 відсотків - 2 бали;

від 15 до 20 відсотків - 1 бал;

від 10 до 15 відсотків - 0 балів;

2) зменшення обсягу викидів забруднювальних речовин у навколишнє природне середовище:

на 35 відсотків і більше - 4 бали;

від 30 до 35 відсотків - 3 бали;

від 25 до 30 відсотків - 2 бали;

від 15 до 25 відсотків - 1 бал;

від 10 до 15 відсотків - 0 балів;

3) зменшення обсягу споживання палива та енергії за рахунок впровадження когенераційної установки та/або теплового насоса:

на 35 відсотків і більше - 4 бали;

від 25 до 35 відсотків - 3 бали;

від 20 до 25 відсотків - 2 бали;

від 15 до 20 відсотків - 1 бал;

від 10 до 15 відсотків - 0 балів;

4) зменшення обсягу викидів парникових газів у навколишнє природне середовище:

на 40 відсотків і більше - 3 бали;

від 20 до 40 відсотків - 2 бали;

від 10 до 20 відсотків - 1 бал;

10 відсотків і менше - 0 балів;

5) частка заміщення горючих корисних копалин, крім торфу та газу (метану) вугільних родовищ, альтернативними видами палива та енергією з альтернативних (відновлюваних) джерел:

на 70 відсотків і більше - 5 балів;

від 50 до 70 відсотків - 4 бали;

від 40 до 50 відсотків - 3 бали;

від 30 до 40 відсотків - 2 бали;

від 20 до 30 відсотків - 1 бал;

до 20 відсотків - 0 балів;

6) зменшення обсягу викидів парникових газів у навколишнє природне середовище:

на 40 відсотків і більше - 3 бали;

від 20 до 40 відсотків - 2 бали;

від 10 до 20 відсотків - 1 бал;

10 відсотків і менше - 0 балів;

7) частка заміщення електричної енергії з мережі енергією з альтернативних видів палива та джерел енергії:

на 70 відсотків і більше - 5 балів;

від 50 до 70 відсотків - 4 бали;

від 40 до 50 відсотків - 3 бали;

від 30 до 40 відсотків - 2 бали;

від 20 до 30 відсотків - 1 бал;

до 20 відсотків - 0 балів;

8) частка заміщення теплової енергії з мережі енергією з альтернативних видів палива та джерел енергії:

на 70 відсотків і більше - 5 балів;

від 50 до 70 відсотків - 4 бали;

від 40 до 50 відсотків - 3 бали;

від 30 до 40 відсотків - 2 бали;

від 20 до 30 відсотків - 1 бал;

до 20 відсотків - 0 балів;

9) заміщення споживання на транспорті моторного палива електроенергією* за рахунок використання транспорту з електротягою:

* У цих Умовах електроенергія, що споживається електротранспортом, вважається альтернативною моторному паливу.

на 70 відсотків і більше - 5 балів;

від 50 до 70 відсотків - 4 бали;

від 40 до 50 відсотків - 3 бали;

від 30 до 40 відсотків - 2 бали;

від 20 до 30 відсотків - 1 бал;

до 20 відсотків - 0 балів;

10) зменшення обсягу викидів парникових газів у навколишнє природне середовище становить:

на 40 відсотків і більше - 3 бали;

від 20 до 40 відсотків - 2 бали;

від 10 до 20 відсотків - 1 бал;

10 відсотків і менше 0 балів.

До категорії проектів з термомодернізації та підвищення енергетичної ефективності будівель належать проекти щодо:

досягнення вимог до будівель з близьким до нульового рівнем споживання енергії - 3 бали;

досягнення класу енергетичної ефективності будівлі вище мінімальних вимог до енергетичної ефективності будівлі - 2 бали;

досягнення класу енергетичної ефективності будівлі, що відповідають мінімальним вимогам до енергетичної ефективності будівлі, - 1 бал;

досягнення класу енергетичної ефективності будівлі нижче мінімальних вимог до енергетичної ефективності будівлі - 0 балів.

До критеріїв, які застосовуються для всіх проектів, належать:

власний внесок у фінансування проекту:

- більше 70 відсотків власних коштів - 5 балів;
- від 50 до 70 відсотків власних коштів - 4 бали;
- від 40 до 50 відсотків власних коштів - 3 бали;
- від 30 до 40 відсотків власних коштів - 2 бали;
- від 20 до 30 відсотків власних коштів - 1 бал;
- менше 20 відсотків власних коштів - 0 балів.

наявність обладнання національного виробництва:

- більше 70 відсотків обладнання національного виробництва - 5 балів;
- менше 70 відсотків обладнання національного виробництва - 0 балів.

У разі належності проекту до кількох категорій одночасно отримана у межах кожної з категорій кількість балів сумується.

9. Комісія шляхом голосування оцінює проекти і ухвалює попередні висновки щодо доцільності надання державної підтримки за проектами, оформляє їх протоколом і подає товариству та/або уповноваженим суб'єктам для прийняття рішення щодо надання відповідної державної підтримки. У разі рівного розподілу голосів вирішальним є голос головуючого на засіданні комісії.

10. Товариство та уповноважені суб'єкти після отримання попередніх висновків комісії розглядають можливість надання державної підтримки кандидату та інформують Держенергоефективності та кандидата про прийняття остаточного рішення.

Державна підтримка надається за умови відповідності позичальника критеріям, визначеним [пунктом 4](#) цих Умов, та укладення з Держенергоефективності добровільної угоди з енергоефективності (декарбонізації).

11. Кредитування енергоефективних заходів, у тому числі підприємств - виробників теплової енергії та підприємств водопостачання і водовідведення, здійснюється товариством та через уповноважені ним суб'єкти, які уклали з товариством генеральну угоду, в межах виділених на відповідні цілі бюджетних коштів, у межах власних коштів товариства та інших джерел, не заборонених законодавством.

12. Товариство затверджує внутрішні процедури та правила щодо кредитування енергоефективних заходів, що можуть містити деталізацію умов для уповноважених суб'єктів та умов кредитування енергоефективних заходів у визначених цими Умовами межах.

Наглядова рада товариства у межах, установлених законом та статутом товариства, забезпечує контроль за дотриманням вимог Національного банку, виконанням стратегії та програми з управління ризиками, створенням системи внутрішнього аудиту і системи контролю за дотриманням норм (комплаєнс) товариством.

Позичальники несуть відповідальність за надання недостовірної інформації та нецільове використання коштів державної підтримки.

13. Кредити, які видаються відповідно до цих Умов, повинні відповідати таким вимогам:

1) відсоткова ставка становить до 9 відсотків річних включно, а для проектів, за якими використовується обладнання національного виробництва, - до 7 відсотків річних включно;

2) умовами кредитного договору може бути передбачено застосування штрафних санкцій за кредитом у разі невиконання або порушення позичальником умов кредитного договору;

3) погашення основного боргу здійснюється частинами з нарахуванням відсотків щомісяця, а також може здійснюватися з відстроченням платежу щодо повернення кредиту (його частини) на строк до шести місяців з дня укладення кредитного договору;

4) мінімальний розмір кредиту становить від 120 тис. гривень, максимальний розмір кредиту - до 25 млн. гривень включно;

5) максимальний строк кредиту становить до 10 років включно;

6) мінімальний внесок, який самостійно сплачує позичальник, установлюється у розмірі не менш як 15 відсотків вартості товарів, робіт і послуг, передбачених для здійснення енергоефективних заходів, впровадження енергосервісу, збільшення використання відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива і скорочення обсягу викидів вуглецю.

14. До укладення товариством або уповноваженим суб'єктом кредитного договору з кандидатом, щодо якого прийнято рішення про надання державної підтримки, такий кандидат укладає з Держенергоефективності добровільну угоду з енергоефективності (декарбонізації).

15. Істотними умовами добровільної угоди з енергоефективності (декарбонізації) є:

1) встановлення для кандидатів зобов'язань з енергоефективності та декарбонізації (зниження енергоємності виробництва одиниці відповідної продукції (надання послуг), заміщення горючих корисних копалин загальнодержавного призначення, крім торфу та газу (метану) вугільних родовищ, альтернативними видами палива та альтернативними (відновлюваними) джерелами, зменшення обсягу викидів забруднювальних речовин, підвищення енергетичної ефективності будівель) відповідно до показників, визначених у заявці на отримання державної підтримки;

2) строки досягнення кандидатом встановлених зобов'язань;

3) строки надання кандидатом звітності з виконання зобов'язань, способи та засоби моніторингу і верифікації досягнення встановлених зобов'язань;

4) відповідальність кандидата за невиконання встановлених зобов'язань.

16. Товариство відповідно до умов генеральної угоди має право надавати уповноваженим суб'єктам кредити для здійснення ними кредитування енергоефективних заходів відповідно до цих Умов та з урахуванням таких вимог:

1) уповноважений суб'єкт використовує кошти кредиту для кредитування позичальників відповідно до кредитних договорів та згідно з графіком використання коштів кредиту, визначеним генеральною угодою;

2) у генеральній угоді визначаються рівень співвідношення розміру кредитного портфеля (за кредитами, виданими позичальникам відповідно до цих Умов) та суми отриманого та непогашеного кредиту, який повинен підтримувати уповноважений суб'єкт протягом строку дії генеральної угоди.

У разі порушення такого співвідношення товариство має право відмовити у подальшому кредитуванні уповноваженого суб'єкта за генеральною угодою, відмовити в наданні або зменшити суму подальшого кредитування, вимагати дострокового повернення кредиту в частині перевищення суми кредиту, отриманого від товариства, над розміром кредитного портфеля, зазначеного у цьому підпункті;

3) у разі виявлення фактів подання позичальником недостовірної інформації, визначеної у пункті 4 цих Умов, уповноважений суб'єкт зобов'язується достроково повернути товариству на його вимогу частину кредиту в розмірі залишку кредиту такого позичальника;

4) уповноважений суб'єкт надає свою згоду на перевірку товариством використання кредиту відповідно до умов генеральної угоди.

17. Відсоткова ставка за кредитом, що надається уповноваженому суб'єкту, визначається відповідно до генеральної угоди та фіксується на строк дії кредитного договору.

Порядок здійснення контролю за використанням коштів, наданих товариством уповноваженим суб'єктам для подальшого здійснення ними кредитування енергоефективних заходів відповідно до цих Умов, визначається генеральною угодою.

18. Товариство відповідно до умов генеральної угоди має право залучати уповноважених суб'єктів для надання позичальникам кредитів від імені та за рахунок товариства відповідно до цих Умов.

Розмір винагороди уповноваженого суб'єкта за надання послуг з видачі та обслуговування таких кредитів визначається відповідно до генеральної угоди.

19. Уповноважені суб'єкти повинні відповідати таким критеріям:

більше 50 відсотків акцій (часток) у статутному капіталі належать державі;

незастосування Національним банком заходів впливу за порушення обов'язкових нормативів та лімітів валютної позиції на момент розгляду питання фінансування та протягом останнього року;

відсутність заборгованості із сплати податків, зборів та інших платежів до бюджету;

незастосування протягом останніх 12 місяців щодо банку або фінансової установи державою Україна, іноземними державами - членами Організації економічного співробітництва та розвитку чи Європейським Союзом санкцій.

20. Договір кредитування повинен передбачати сплату позичальником товариству одноразової комісії за надання послуг кредитування як частини винагороди товариству.

УМОВИ
здешевлення вартості зобов'язань за кредитними
договорами, які укладені для здійснення
енергоефективних заходів та енергосервісу, збільшення
використання відновлюваних джерел енергії та
альтернативних видів палива і скорочення обсягу
викидів вуглецю

1. Ці Умови визначають механізм здешевлення вартості зобов'язань за кредитними договорами, які укладені для здійснення енергоефективних заходів та енергосервісу, збільшення використання відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива і скорочення обсягу викидів вуглецю (далі - здешевлення кредитів).

2. У цих Умовах терміни вживаються у такому значенні:

1) суб'єкт господарювання - фізична особа - підприємець, зареєстрована в установленому законом порядку, юридична особа, кінцеві бенефіціарні власники (контролери) якої є фізичними особами - резидентами України, або підприємство державної або комунальної форми власності;

2) добровільна угода з енергоефективності (декарбонізації) - договір, укладений між Держенергоефективності та суб'єктом господарювання, який отримує здешевлення кредиту згідно з цими Умовами, про досягнення суб'єктом господарювання визначених договором показників енергоефективності та скорочення обсягу викидів вуглецю в результаті здійснення енергоефективних заходів та енергосервісу, збільшення використання відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива і скорочення обсягу викидів вуглецю;

3) уповноважені банки - банківські установи, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі та які уклали договір про співробітництво з Держенергоефективності.

3. Здешевлення кредитів здійснюється за кредитами, виданими уповноваженими банками на такі цілі:

1) реалізація проектів підвищення енергоефективності виробничого процесу (надання послуг) або його частини;

2) реалізація проектів з енергетичної модернізації підприємств - виробників теплової енергії, підприємств водопостачання та водовідведення, у тому числі державної та комунальної власності;

3) здійснення енергосервісу;

4) реалізація проектів, за якими використовуються альтернативні види палива та альтернативні (відновлювані) джерела енергії.

4. Для отримання державної підтримки за цими Умовами суб'єкт господарювання повинен відповідати таким критеріям:

1) не бути юридичною особою, учасником (акціонером) або кінцевим бенефіціаром якої є громадяни держави, визнаної Україною державою-агресором або державою-окупантом, та/або особою, яка належить або належала до терористичних організацій, юридичною особою, в якій особа, яка належить або належала до терористичної організації, виступає учасником (акціонером, членом) або кінцевим бенефіціаром;

2) на дату укладення кредитного договору провадити господарську діяльність на території України (крім територій активних бойових дій та тимчасово окупованих Російською Федерацією територій, включених до [переліку територій, на яких ведуться \(велися\) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією](#), затвердженого наказом Міністерства інтеграції від 22 грудня 2022 р. № 309, для яких не визначена дата завершення бойових дій або тимчасової окупації).

Відповідність суб'єктів господарювання критеріям, установленим цим пунктом Порядку, визначається уповноваженими банками.

5. Державна підтримка відповідно до цих Умов надається в межах виділених на ці цілі бюджетних коштів.

6. Кредит надається позичальникам в національній валюті уповноваженими банками для цілей кредитування, передбачених [пунктом 3](#) цих Умов.

За кожним заходом, визначеним [пунктом 3](#) цих Умов, кредит надається один раз протягом одного бюджетного періоду. Під час укладення кредитного договору для цілей кредитування, передбачених пунктом 3 цих Умов, позичальники підтверджують, що протягом поточного бюджетного періоду не отримували кредит за відповідним заходом.

7. Максимальна сума кредиту (кредитів), за яким (якими) надається державна підтримка шляхом здешевлення кредитів суб'єкту господарювання разом з учасниками групи пов'язаних з ним контрагентів, згідно з цими Умовами не перевищує 60 млн. гривень, крім:

кредиту (кредитів), що надається (надаються) фізичній особі - підприємцю, який не перевищує 5 млн. гривень;

кредиту (кредитів), що надається (надаються) підприємствам - виробникам теплової енергії, підприємствам водопостачання та водовідведення, який не перевищує 90 млн. гривень;

кредиту, що надається виконавцям енергосервісу, у тому числі виконавцю енергосервісу - фізичній особі - підприємцю, який не перевищує 20 млн. гривень.

8. Максимальний строк кредитування за кредитами, за якими надається державна підтримка, не повинен перевищувати 10 років включно.

9. Максимальна відсоткова ставка за кредитом встановлюється не більше 21 відсотка річних.

Здешевлення кредитів здійснюється Держенергоефективності шляхом компенсації відсотків за кредитом суб'єкту господарювання з метою зниження його фактичних витрат на сплату відсоткової ставки за кредитами уповноважених банків, визначеної кредитним договором, до відповідного рівня (далі - компенсаційна відсоткова ставка), але не більше 12 відсотків річних, а для проектів, за якими використовується обладнання національного виробництва, - 14 відсотків річних.

10. Уповноважені банки здійснюють відбір, проведення оцінки кредитоспроможності та кредитування суб'єктів господарювання відповідно до власних правил, процедур та банківських продуктів з урахуванням вимог, визначених цими Умовами.

Умови кредитування суб'єкта господарювання з урахуванням вимог цих Умов визначаються у кредитному договорі, що укладається суб'єктом господарювання з уповноваженим банком.

11. Обов'язковою умовою для отримання суб'єктом господарювання державної підтримки відповідно до цих Умов є укладення ним добровільної угоди з енергоефективності (декарбонізації) з Держенергоефективності.

12. Для укладення добровільної угоди з енергоефективності (декарбонізації) суб'єкти господарювання до укладення кредитного договору подають уповноваженому банку за встановленою Держенергоефективності формою:

опис проекту;

звіт про проведений енергетичний аудит об'єкта (будівлі, технічного об'єкта, технологічного етапу, вузла та/або процесу), на якому заплановано запровадження енергоефективних заходів, та/або висновок служби енергетичного менеджменту суб'єкта господарювання щодо необхідності запровадження енергоефективних заходів, та/або сертифікат енергетичної ефективності будівлі;

перелік енергоефективних заходів (із зазначенням характеристик необхідних техніки, устаткування, обладнання, матеріалів), для здійснення яких планується залучити кредит, сертифікат про походження обладнання з України (за наявності).

13. Уповноважені банки надсилають зазначені у пункті 13 цих Умов документи Держенергоефективності, яке протягом 10 днів розглядає подані документи та за результатами їх розгляду підтримує пропозицію щодо укладення добровільної угоди з енергоефективності (декарбонізації) або письмово відмовляє в укладенні такої угоди з обґрунтуванням причини, про що інформує уповноважений банк.

14. Істотними умовами добровільної угоди з енергоефективності (декарбонізації) для отримання державної підтримки шляхом здешевлення кредитів є:

1) встановлення таких зобов'язань суб'єктам господарювання:

для проектів із підвищення енергоефективності виробничого процесу (надання послуг) або його частини, проектів з енергетичної модернізації підприємств - виробників теплової енергії, підприємств водопостачання та водовідведення, у тому числі державної та комунальної власності, проектів із здійснення енергосервісу для підприємств з виробництва продукції, надання послуг:

- зниження не менш як на 15 відсотків енергоємності виробництва (технічного об'єкта, технологічного етапу, вузла та/або процесу виробництва) одиниці відповідної продукції (надання послуг) порівняно з показниками, що діяли;

- зменшення обсягу викидів вуглецю на 15 відсотків і більше;

для проектів, за якими використовуються альтернативні види палива та альтернативні (відновлювані) джерела енергії, проектів із здійснення енергосервісу, які передбачають використання альтернативних видів палива та альтернативних (відновлюваних) джерел енергії:

- заміщення горючих корисних копалин, крім торфу та газу (метану) вугільних родовищ, альтернативними видами палива та альтернативними (відновлюваними) джерелами енергії у перерахунку на виробництво 1 МВт на 50 відсотків і більше;

- зменшення обсягу викидів вуглецю у навколишнє природне середовище на 20 відсотків і більше;

для проектів із здійснення енергосервісу у будівлях - досягнення класу енергетичної ефективності будівлі вище мінімальних вимог до енергетичної ефективності будівлі;

для проектів, які передбачають використання обладнання національного виробництва, - використання не менш як 70 відсотків обладнання національного виробництва, що підтверджується відповідним документом;

для проектів заміщення споживання громадським транспортом моторного палива електроенергією* за рахунок використання транспорту з електротягою - обсяг такого заміщення більше ніж 20 відсотків;

* У цих Умовах електроенергія, що споживається електротранспортом, вважається альтернативою моторному паливу.

2) строки досягнення суб'єктом господарювання встановлених зобов'язань;

3) способи моніторингу та верифікації досягнення встановлених зобов'язань;

4) перелік енергоефективного обладнання;

5) розмір компенсаційної відсоткової ставки;

6) відповідальність суб'єкта господарювання за невиконання встановлених зобов'язань.

15. Для отримання позичальниками компенсації відсотків за кредитами уповноважені банки щомісяця до 15 числа наступного місяця, але не пізніше 15 грудня поточного року подають Держенергоефективності два примірники зведеного реєстру позичальників.

Обов'язковою умовою для включення уповноваженим банком відомостей до зведеного реєстру позичальників є наявність діючої добровільної угоди з енергоефективності (декарбонізації) та подання таким позичальником до уповноваженого банку документів (завірені копії документів), що підтверджують цільове використання кредитних коштів (акт приймання-передачі, товарний чек, видаткова накладна), та документів, що підтверджують факт запровадження енергоефективного обладнання та/або матеріалів (акт виконаних робіт (наданих послуг)).

16. Компенсація відсотків за кредитом, отриманим суб'єктом господарювання, здійснюється Держенергоефективності щомісяця.

Сума компенсації відсотків, що підлягає сплаті, розраховується як різниця між сумою нарахованих відсотків за користування суб'єктом господарювання кредитом протягом місяця із застосуванням відсоткової ставки та сумою відсотків, нарахованих за компенсаційною відсотковою ставкою.

Держенергоефективності доводить до відома уповноважених банків розмір компенсаційної відсоткової ставки для кожного суб'єкта господарювання, визначений у добровільній угоді з енергоефективності (декарбонізації).

17. Сплата Держенергоефективності компенсації відсотків за кредитами, наданими суб'єктам господарювання, здійснюється відповідно до поданих уповноваженими банками реєстрів та розрахованої уповноваженим банком необхідної суми сплати компенсації відсотків протягом попереднього місяця (попередніх місяців).

За умови своєчасного та в повному обсязі виконання суб'єктом господарювання зобов'язань за кредитним договором протягом трьох робочих днів уповноважені банки зараховують кошти для часткового погашення нарахованих відсотків за кредитом суб'єкта господарювання відповідно до умов договору про співробітництво, укладеного між

Держенергоефективності та уповноваженим банком, кредитного договору, укладеного уповноваженим банком із суб'єктом господарювання.

Бюджетні кошти не можуть бути спрямовані на сплату будь-яких штрафів та/або пені, нарахованих згідно з умовами кредитного договору.

18. Для отримання державної підтримки шляхом здешевлення кредиту суб'єкт господарювання подає уповноваженому банку у паперовій або електронній формі заявку на отримання кредиту, інформацію про групу пов'язаних з ним контрагентів та про отримання (неотримання) ним та членами групи пов'язаних з ним контрагентів будь-якої державної допомоги та/або підтримки протягом останніх трьох років, що передують даті подання заявки на отримання кредиту, за формою, встановленою Держенергоефективності, та інші документи/інформацію відповідно до внутрішніх процедур та правил уповноваженого банку з урахуванням вимог до переліку інформації та форми документів, установлених Держенергоефективності.

19. Суб'єкт господарювання набуває права на отримання компенсації відсотків у разі прийняття уповноваженим банком рішення щодо надання кредиту такому суб'єкту господарювання та укладення з Держенергоефективності добровільної угоди з енергоефективності (декарбонізації).

20. Уповноважений банк відповідно до власних внутрішніх процедур проводить перевірку використання суб'єктом господарювання кредитних коштів за цільовим призначенням.

Протягом строку кредитування суб'єкта господарювання уповноважений банк проводить моніторинг цільового використання кредитних коштів. Держенергоефективності має право проводити в порядку, передбаченому у договорі про співробітництво та добровільній угоді з енергоефективності (декарбонізації), вибіркочу перевірку суб'єктів господарювання та наданих їм кредитів щодо відповідності критеріям та іншим умовам, визначеним такою угодою.

21. Надання державної підтримки суб'єкту господарювання шляхом часткової компенсації відсотків зупиняється у разі порушення суб'єктом господарювання більш як на 15 календарних днів зобов'язання за кредитним договором щодо своєчасного повернення кредиту (частини кредиту) та/або щодо своєчасної сплати суб'єктом господарювання частини нарахованих відсотків за кредитом у розмірі компенсаційної відсоткової ставки. Виплата компенсації відсотків відновлюється у разі погашення суб'єктом господарювання заборгованості за кредитним договором або здійснення уповноваженим банком та суб'єктом господарювання реструктуризації простроченої ним заборгованості за кредитним договором. За період зупинення надання державної підтримки суб'єкту господарювання шляхом виплати компенсації відсотків така компенсація не виплачується та державна підтримка за цей період не надається.

22. Відповідальність за недостовірність інформації, поданої до уповноваженого банку для отримання державної підтримки, несе суб'єкт господарювання.

23. Надання Держенергоефективності державної підтримки суб'єкту господарювання припиняється з дати виявлення уповноваженим банком та/або Держенергоефективності будь-якого з таких фактів:

суб'єкт господарювання порушив умови добровільної угоди з енергоефективності (декарбонізації);

суб'єкт господарювання порушив умови цільового використання кредиту;

суб'єкт господарювання підпадає під обмеження щодо надання державної підтримки, визначені [статтею 13](#) Закону України “Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні”.

Про виявлення фактів, зазначених у цьому пункті, Держенергоефективності та уповноважені банки зобов'язані поінформувати один одного протягом п'яти днів з моменту їх виявлення.

24. Суб'єкти господарювання під час укладення добровільної угоди про енергоефективність (декарбонізацію) за принципом мовчазної згоди надають Держенергоефективності право використання та оброблення їх персональних даних для цілей моніторингу ефективності виконання бюджетної програми.

25. Уповноважені банки щомісяця до 20 числа подають Держенергоефективності інформацію для проведення оперативного моніторингу здійснення заходів, передбачених цими Умовами, за встановленою Держенергоефективності формою.

Результати моніторингу до 10 числа місяця, що настає за звітним, Держенергоефективності оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті.